

KOMMENTAR

Intervju med klasseromsforsker

Kirsti Klette

Professor i pedagogikk ved Institutt for lærerutdanning ved Universitetet i Oslo

Professor Kirsti Klette, klasseromsforsker ved Universitetet i Oslo, i intervju med professor Stephen Dobson, Høgskolen i Hedmark. Klette er kjent for sin forskning om klasserom og sin støtte for bruk av nye medier, herunder videofilming i klasserom.

Ser du noen linjer i klasseromsforskning i de siste 20–30 årene?

Det er helt åpenbare linjer, samtidig som man også ser at i perioder hvor det har vært brudd, så har man nå integrerende mekanismer. Da jeg ble trent i klasseromsforskning og observasjonsstudier, var metodekrigen mellom kvantitative og kvalitative tilnærminger i full blomst, og vi tok for oss moralske, metodiske og personlige spørsmål. I dag argumenter jeg i flere tekster for å bruke kvantitative og kvalitative metoder og kombinere dem. Det betyr også at når jeg kan si at kvantitative tilnærminger, for eksempel systematiske observasjoner, er å anbefale, så hviler de på kvaliteten på de nære studiene og dybdestudiene som ble gjort som gjør at indikatorer man bruker for eksempel for å krysse av kvaliteten i interaksjon eller undervisning, er mye bedre nå enn de var for eksempel i 1965. Så slik sett er dette et interessant felt som viser til brudd og integrerende me-

kanismer. Og internasjonalt er det nok enighet om at dersom man skal klare å si noe om kvaliteten på den undervisningen som fører til god læring, så må man koble metoder og perspektiver sammen.

Har det vært noe tematisk skifte i temaene som forskning er opptatt av i klasserommene?

I begynnelsen var man opptatt av læreren og hvordan han var som person. Nå er man mer opptatt av undervisning og interaksjon. Og i tillegg har fagdidaktikk bidratt. Før var mange studier av undervisning innholdstomme og generiske, mens de nå er mer fagspesifikke. Det betyr at man for eksempel kan koble videoanalyse og undervisning med analyse av oppgaver og innleveringer som to ulike linser for å analysere kvaliteten på elevens læring.

Hva vet vi om livet i klasserommene i dag?

Det vi trenger enda mer informasjon om, er elevperspektivet. Og så hva eleven ser som meningsfylt, ser som produktiv læring. Og ennå er mange av studiene læringstunge og undervisningstunge. Så å finne gode måter å få inn elevperspektiv på som ivaretar både elever og undervisningsperspektiv, er interes-

sant. Slik sett er videoteknologi interessant fordi teknologien gjør det mulig å bruke videoopptak i stimulerende «recall»-situasjoner og ber dem se på og diskutere og kommentere. I forhold til utviklingstrekk er det klart at teknologisk utvikling jo er svært viktig. Fra å være en enmannsforretning med penn og papir og med kroppslig tilstedeværelse enten ved et skjema eller via et langsiktig feltarbeid gå nå parallelt med ganske avanserte teknologiske løsninger med flere bilder og flere lydfiler som er digitalisert og understøttet av analyseprogrammer som gjør at du kan rett og slett i dag gjøre mange flere analyser som du ikke kunne før.

Er det slik at vi er avhengig av å filme de rette øyeblikkene, og at vi i et forsøk på å fange dem ender opp med for mye data? Sagt på en annen måte: Det er vel ikke mangel på data som er utfordringen med videoforskning, men for mye data?

Dette må løses ved hjelp av en strategi for kompleksitetsreduksjon. Jeg tror ikke det løses gjennom å filme i kortere tid, for da blir datamangelen for stor. Om du for eksempel har et omfattende datamateriell, kan det være gode argumenter for å gå inn i ulike situasjoner. Da må man ha en veldig klar teoretisk og metodisk begrunnelse for å velge ut de gode øyeblikkene.